

Vihdin kunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2026 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 14.9.2026 § 180
285/02.02.00/2025

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä sekä toimivat samalla valvonnan välineinä. Talousarvion toteutumista seurataan kunnanhallituksen hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti.

Osavuositarkastuksessa on talousraporttia kattavampi kuvaus talouden toteutumisesta sekä koko vuoden ennusteesta. Talouden toteutumisen lisäksi osavuositarkastuksessa kuvataan toiminnallisten tavoitteiden toteutumista sekä muita keskeisiä tunnuslukuja, kuten asukasluvun ja työttömyysasteen kehitystä. Osavuositarkastuksen ennuste on rakennettu palvelukeskusten raporttien kesäkuun ennustetietojen perusteella. Lisäksi osavuositarkastus sisältää henkilöstöraportin.

Taloustarkastus

Kesäkuun lopussa toimintakate oli -35 923 156 euroa ja toteuma-aste 46,1 % (laskennallinen toteuma 50 %). Toimintatuotot olivat 26 000 879 euroa (55,9 %) ja toimintakulut -62 088 327 euroa (49,8 %). Kesäkuun ennusteen mukaan loppuvuoden arvio toimintakatteesta on noin 920 000 euroa heikompi kuin muutettu talousarvio.

Kesäkuun verotulojen kertymä oli 35,686 miljoonaa euroa ja toteuma-aste 48,67 %. Valtionosuuksien kertymä oli 8,6 milj. euroa ja toteuma-aste 49,0 %. Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) ennustetaan jäävän noin 100 000 euroa talousarviota pienemmäksi.

Investointien bruttototeuma oli 6,3 milj. euroa eli 27,2 % budjetoidusta (vuonna 2025 vastaava toteuma oli 10,5 milj. euroa eli 40,3 %). Ennusteen mukaan investoinnit toteutuvat noin 4,9 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä muutettuun talousarvioon nähden.

Rahoituksen osalta kunnan lainasaldo oli kesäkuun lopussa 110,9 miljoonaa euroa. Lainasalkusta 83 % koostui pitkäaikaisista tasalyhenteisistä lainoista ja 17 % lyhytaikaisista kuntatodistustalainoista. Lainojen keskiporkko oli 1,58 % (vuonna 2025 vastaava 1,37 %). Korkoympäristön kiristyminen kasvattaa tulevina vuosina korkokuluja, kun kunta joutuu nostamaan uusia lainoja korkean investointitasen vuoksi.

Kesäkuun ennusteen perusteella taloudellinen tilanne on heikentynyt, mutta on edelleen ylijäämäinen. Alkuperäinen talousarvio oli lähes 3,0 milj. euroa ylijäämäinen, maaliskuun ennuste 2,2 milj. euroa ylijäämäinen ja kesäkuun ennuste 0,6 milj. euroa ylijäämäinen.

Kesäkuun ennusteen heikentyminen maaliskuun ennusteeseen verrattuna johtuu erityisesti teknisen lautakunnan alaisen toiminnan kustannusten kasvusta sekä sivistyspalveluiden henkilöstökuluihin ennustetusta talousarvioylityksestä. Teknisen lautakunnan osalta ennustetta heikentävät palvelujen ostoihin liittyvät purkukustannukset mm. Vihdintie 1:n kohteessa sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvaneet kustannukset sähkön ja lämmityksen osalta mm.

Kirkonkylän lämmitysratkaisuihin liittyen. Lisäksi opetuspalveluiden henkilöstökulujen ennustetta on tarkennettu noin 0,8 miljoonalla eurolla sivistyslautakunnan käsittelyn jälkeen. Yhteensä näiden muutosten vaikutus näkyy toimintakatteen ennusteen heikkenemisenä maaliskuun ennusteeseen ja muutettuun talousarvioon verrattuna.

Valtuustoon nähden sitovien toimintakatteiden osalta talousarvion arvioidaan kesäkuun ennusteen perusteella ylittyvän tarkastuslautakunnassa noin 4 000 eurolla, sivistyslautakunnassa noin 700 000 eurolla sekä teknisessä lautakunnassa noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Henkilöstökatsaus

Henkilöstömenoja kertyi tammi–kesäkuussa 2026 yhteensä 29,5 miljoonaa euroa, mikä vastaa 48,3 prosenttia muutetusta talousarviosta. Henkilöstömenot kasvoivat 6,8 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kasvua on ollut erityisesti vakinaisen henkilöstön palkoissa sekä tuntipalkoissa.

Henkilöstömäärä on pysynyt kokonaisuutena vakaana. Henkilötyövuosien määrä kasvoi tammi–kesäkuussa edellisvuoteen verrattuna. HTV2 nousi 545,99 henkilötyövuodesta 562,04 henkilötyövuoteen ja HTV3 482,22 henkilötyövuodesta 507,79 henkilötyövuoteen. Kasvua oli siten HTV2-luvussa 16,05 henkilötyövuotta ja HTV3-luvussa 25,57 henkilötyövuotta. Suurin henkilötyövuosien kasvu kohdistui sivistyspalveluihin, erityisesti opetuksen tulosalueelle.

Sairauspoissaolojen määrä on edelleen korkealla tasolla. Tammi–kesäkuussa 2026 sairauspoissaoloja kertyi yhteensä noin 9 756 päivää, mikä on noin 15 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Maaliskuu oli selvästi kuormittavin kuukausi, mutta poissaolojen määrä laski kevään edetessä ja kesäkuussa kehitys oli myönteistä. Pitkäkestoiset, yli 90 päivää kestävät sairauspoissaolot muodostavat edelleen merkittävän osan kaikista poissaoloista, mikä korostaa työkyvyn tuen, varhaisen välittämisen toimintamallien sekä työterveysyhteistyön merkitystä. Poissaolojen kehitystä seurataan aktiivisesti ja työkykyjohtamisen toimenpiteitä jatketaan osana henkilöstön hyvinvoinnin tukemista.

Ajankohtaisissa henkilöstöasioissa painottuvat palvelussuhdeprosessien, henkilöstöjohtamisen ja osaamisen kehittäminen. Sopimuskorotusten toimeenpano etenee suunnitellusti ja HR-järjestelmäprojektia jatketaan. Palkkapalveluiden kotiuttaminen on toteutunut onnistuneesti. Uuden henkilöstöohjelman valmistelu käynnistyy osana kuntastrategian toimeenpanoa, ja palkitsemisjärjestelmän kehittämistä jatketaan tavoitteena tukea henkilöstön osaamista ja sitoutumista.

Henkilöstötutkimuksen tulosten pohjalta yksiköihin on laadittu kehittämissuunnitelmia. Esihenkilöosaamista vahvistetaan koulutuksilla, ja työkykyjohtamisen valmiuksia kehitetään yhteistyössä Kevan kanssa. Osaamisen kehittämisessä jatketaan työpaikkaohjaajakoulutuksia sekä henkilöstön tekoälyosaamista vahvistavia koulutuksia.

Täyttölupamenettely

Tiukentuneen taloustilanteen johdosta on arvioitu, että henkilöstön täyttölupamenettelyä on tarpeen kiristää. Kaikki yli 2 viikkoa kestävät

täyttölupapyyntöjä käsitellään jatkossa kunnan johtoryhmässä, jossa arvioidaan täyttölupien välttämättömyys ennen palvelukeskuksen johtajan täyttölupien myöntämistä/hylkäämistä. Toimenpiteellä mahdollistetaan henkilöstöresurssien suunnitelmallinen käyttö ja henkilöstötarpeen tarkempi arviointi.

Talousarviomuutokset

A) Esitettävät muutokset käyttötalouteen

Tarkastuslautakunta, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Henkilöstökulut	-10 596	-2 000	-12 596
Palvelujen ostot	-33 110	-2 000	-35 110
Sitovan toimintakatteen muutos	-43 706	-4 000	-47 706

Tekninen lautakunta, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Palvelujen ostot	-5 351 358	-910 000	-6 261 358
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 992 794	-400 000	-7 392 794
Sitovan toimintakatteen muutos	15 488 495	-1 310 000	14 178 495

Rakentamis- ja ympäristölautakunta, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Maksutuotot	540 000	200 000	740 000
Sitovan toimintakatteen muutos	-1 226 811	200 000	-1 026 811

Tuloslaskelman muut osat, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Rahoitustuotot ja -kulut	-612 000	-200 000	-812 000

Käyttötalouden osalta esitetään muutoksia tarkastuslautakunnan alaiseen toimintaan yhteensä 4 000 euroa, josta 2 000 euroa kohdistuu palveluiden ostoihin (tilintarkastus) ja 2 000 euroa henkilöstökuluihin. Tilintarkastus- ja tarkastuslautakunnan kokouksia on alkuvuoden aikana toteutunut arvioitua enemmän johtuen tilinpäätöksen tarkastuksen laajuudesta ja uudesta tilintarkastussopimuksesta. Lisäksi lisämäärärahalla turvataan tarkastuslautakunnan loppuvuoden kokousten järjestäminen suunnitellusti.

Tekninen lautakunta esitti lisämäärärahapyyntönsä kokouksessaan 3.6.2026 § 44. Pyydettyä käyttötalouden lisämäärärahaa on tarkentunut, ja tekninen lautakunta hakee lisämäärärahaa yhteensä 1,3 milj. euroa, josta palveluiden ostoihin kohdistuu 910 000 euroa ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmälle 400 000 euroa. Palveluiden ostoihin esitettävä lisämääräraha muodostuu pääosin kiinteistöihin ja infraan liittyvistä kertaluonteisista kustannuksista. Määrärahasta noin 700 000 euroa kohdistuu purkukustannuksiin, joista merkittävin yksittäinen erä liittyy Vihdintie 1:n kiinteistön purkamiseen. Lisäksi lisämäärärahaa tarvitaan muun muassa kasvaneisiin rakennusten sisäilmatutkimuksiin, talvikunnossapidon kustannuksiin sekä kunnan varautumiseen liittyviin selvitys- ja asiantuntijapalveluihin. Näiden muiden palveluiden ostojen lisämäärärahatarve on yhteensä noin 210 000 euroa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määrärahan lisästarve liittyy Vihdin kirkonkylän lämmitysratkaisun sopimuksesta johtuneisiin lämmityskustannusten nousuihin.

Rakentamis- ja ympäristölautakunnan käyttötalouteen ehdotetaan lisättäväksi 200 000 euroa tuloarvioon. Rakennusvalvonnan lupamaksutuloja on kertynyt alkuvuoden aikana ennakoitua enemmän, ja kesäkuun toteuma oli jo lähes koko vuoden talousarvion tasolla. Lupahakemusten määrän sekä toteutuneen tulokehityksen perusteella rakennusvalvonnan tulot ylittävät talousarvion.

Käyttötalouden muihin osiin kuuluvien rahoitustuottojen ja -kulujen osalta korkotuottojen tuloarviota ehdotetaan alennettavaksi. Kuluvan vuoden aikana määräaikaistalletuksia on tehty talousarviossa ennakoitua vähemmän, minkä johdosta korkotuotot jäävät pienemmiksi. Loppuvuoden aikana pyritään optimoimaan kassavarojen sijoittamista, mutta nykyisen ennusteen perusteella korkotuottojen arvioidaan jäävän talousarviota alhaisemmiksi.

B) Esitettävät muutokset investointiosaan

Tekninen lautakunta, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Kunnantalon remontointi	-100 000	-150 000	-250 000
Kunnan varikon parantaminen	-130 000	-290 000	-420 000

Elinvoimalautakunta, €	MTA 2026	Muutos	MTA 2026 + muutos
Maanhankinta	-2 000 000	-350 000	-2 350 000

Investointiosaan tekninen lautakunta esitti lisämäärärahapyynnön kokouksessaan 3.6.2026 § 44. Investointeihin esitetään 150 000 euron lisämäärärahaa kunnantalon korjaustoimenpiteisiin. Lisämääräraha tarvitaan koulutusluokan rakenteellisiin korjauksiin, lattiamateriaalien uusimiseen, sisäilmakorjauksiin sekä toimistotilojen muutostöihin. Lisäksi kunnan varikon parantamiseen esitetään 290 000 euron lisämäärärahaa. Määräraha kohdistuu pohjarakenteiden vahvistamiseen, uuden sähkökeskuksen toteuttamiseen sekä tukirakennuksen sosiaalitilojen rakenteellisiin korjauksiin. Muutokset ovat tarpeen kiinteistön turvallisen ja tarkoituksenmukaisen käytön varmistamiseksi.

Elinvoimalautakunnan investointeihin ehdotetaan lisättäväksi 350 000 euroa maanhankintaan. Lisämääräraha tarvitaan strategisesti tärkeiden maa-alueiden hankintaan sekä kunnan maapolitiikan tavoitteiden toteuttamiseen. Muutoksella turvataan maankäytön kehittämisen ja tulevien kaava-alueiden edellyttämät maaomaisuuden hankinnat.

Toimivalta

Hallintosääntö § 56

Valmistelija

Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p.044 467 5554
Nora Viljanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p 050 587 5500

Esittelijä

Kunnanjohtaja Erkki Eerola

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää:

- 1) hyväksyä Vihdin kunnan osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2026 ja esittää se edelleen valtuustolle,
- 2) esittää valtuustolle hyväksyttäväksi yllä esitettyt talousarviomuutokset esittelytekstin kohta A:n ja B:n mukaisesti,
- 3) edellyttää sivistyslautakuntaa tarkistamaan ennusteensa syyskuun toiminnan ja talouden raportointiin mennessä sekä esittämään tasapainotustoimenpiteet tai

mahdolliset muutetut talousarvioesitykset, jotta toimitilin pysyy valtuuston asettamassa sitovuustasoissa; ja
4) tiukentaa täyttölupamenettelyä esittelytekstin mukaisesti
5) oikeuttaa talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia osavuositarkistukseen

Käsittely

Kunnanjohtaja teki muutetun päätösesityksen koskien täyttölupamenettelyä. Muutetun päätösesityksen mukaan kaikki yli 4 viikkoa kestävät täyttölupapyyntöä käsitellään jatkossa kunnan johtoryhmässä, jossa arvioidaan täyttölupien välttämättömyys ennen palvelukeskuksen johtajan täyttölupien myöntämistä/hylkäämistä.

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti:

- 1) hyväksyä Vihdin kunnan osavuositarkistuksen 1.1.-30.6.2026 ja esittää se edelleen valtuustolle,
- 2) esittää valtuustolle hyväksyttäväksi yllä esitetty talousarviomuutokset esittelytekstin kohta A:n ja B:n mukaisesti,
- 3) edellyttää sivistyslautakuntaa tarkistamaan ennusteensa syyskuun toiminnan ja talouden raportointiin mennessä sekä esittämään tasapainotustoimenpiteet tai mahdolliset muutetut talousarvioesitykset, jotta toimitilin pysyy valtuuston asettamassa sitovuustasoissa; ja
- 4) tiukentaa täyttölupamenettelyä kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen mukaisesti
- 5) oikeuttaa talousjohtajan tekemään teknisiä korjauksia osavuositarkistukseen

Tiedoksi